

МИХАЙЛО ЯКОВИЧ ЄФІМЕНКО

22 листопада 2017 р. виповнилося 75 років від дня народження головного наукового співробітника Інституту розведення і генетики тварин імені М. В. Зубця Національної академії аграрних наук України, доктора сільськогосподарських наук, професора, члена-кореспондента НААН, лауреата Державної премії в галузі науки і техніки, заслуженого працівника сільського господарства Михайла Яковича Єфіменка — українського генетика і селекціонера, відомого фахівця з питань теорії і практики селекції молочної худоби, члена Українського товариства генетиків і селекціонерів ім. М. І. Вавилова з 1970 р.

Народився Михайло Якович у 1942 р. в селищі Прогрес Красногорського району Брянської області в родині селянина. Після закінчення середньої школи розпочав трудову діяльність, у 1966 р. закінчив Білоцерківський сільськогосподарський інститут за спеціальністю зоотехнія.

У 1966–1971 рр. працював головним зоотехніком радгоспу «Красноколядинський» на Чернігівщині. Після закінчення аспірантури в Інституті Лісостепу і Полісся УРСР (1974 р.) захистив кандидатську дисертацію на тему: «Некоторые закономерности связи между ростом, развитием и молочной продуктивностью крупного рогатого скота».

Наукову діяльність розпочав з 1973 р. у Науково-дослідному інституті Лісостепу і Полісся УРСР з посади молодшого наукового співробітника, потім працював старшим науковим співробітником Інституту розведення і штучного осіменіння великої рогатої худоби, а з 1978 р. став завідувачем лабораторії розведення чорно-рябої худоби. З 1992 р. М. Я. Єфіменко — заступник директора з наукової роботи цього ж інституту (нині Інститут розведення і генетики тварин імені М. В. Зубця НААН), де працював директором (1996–2002), а з 2002 р. — заступником директора з наукової роботи, з 2011 — головним науковим співробітником.

У 1991 р. захистив докторську дисертацію на тему: «Совершенствование чернопестрого скота Украины с использованием мирового генофонда» у Всесоюзному науково-дослідному інституті генетики і розведення тварин. У 1983 р. Михайлу Яковичу присвоєно вчене звання старшого наукового співробітника, а 1996 р. — професора, у 1995 р. його обрано членом-кореспондентом НААН.

Професор М. Я. Єфіменко — провідний учений з теорії і практики селекції молочної худоби. У 1978 р. ним розроблено концепцію і програму створення нової молочної породи чорно-рябої худоби, яку в 1996 р. затверджено Міністерством сільського господарства і продовольства України як нове селекційне досягнення. Він є співавтором цієї породи, п'яти внутрішньопородних і п'яти заводських типів та шести ліній, має 18 авторських свідоцтв і патентів на винаходи.

Михайлом Яковичем опубліковано понад 300 наукових праць, зокрема 10 монографій та спеціалізованих довідкових видань, 22 програми з питань селекції у тваринництві України, ним у співавторстві підготовлено 25 рекомендацій, методичних розробок, методик досліджень, за редакцією професора М. Я. Єфіменка опубліковано 14 державних племінних книг великої рогатої худоби.

Наукові інтереси вченого — створення нових і вдосконалення наявних порід великої рогатої худоби, організація племінної роботи, розроблення і вдосконалення методів оцінки плідників та маточного поголів'я, удосконалення внутрішньопородної структури в молочному скотарстві, вивчення й використання закономірностей росту тварин, методів створення високопродуктивних стад та одержання корів із рекордною продуктивністю, розроблення та використання методів імуногенетики в селекції молочної худоби.

Професор Михайло Якович Єфіменко заснував наукову школу з проблем селекції молочних порід. Завдяки високому професійному рівню М. Я. Єфіменка, застосуванню індивідуальних підходів до кожного учня, при науковій школі «Селекція молочних порід» вже підготовлено 13 докторів і кандидатів наук. Він — член спеціалізованої вченої ради із захисту дисертацій на здобуття наукового ступеня доктора (кандидата) сільськогосподарських наук.

За багаторічну сумлінну працю Михайла Яковича нагороджено орденом «За заслуги

III ступеня», медаллю «За трудову доблесть», «Почесною відзнакою УААН», йому присуджено премію УААН «За видатні досягнення в аграрній науці». За цикл наукових праць з теорії породоутворення в галузі тваринництва вчений став лауреатом Державної премії України в галузі науки і техніки.

Продовжуючи плідну наукову діяльність на посаді головного наукового співробітника, він, повний сил та енергії, передає багатий досвід і знання своїм учням та колегам.

Щиро вітаємо ювіляра і зичимо йому міцного здоров'я, творчої наснаги, успіхів у науковій роботі та щасливого довголіття.

З роси і води Вам, шановний Михайле Яковичу!

*Колектив Інституту
розведення і генетики тварин
імені М. В. Зубця НААН*

*Президія Українського товариства
генетиків і селекціонерів
ім. М. І. Вавилова*